

Jussi Wihonen ps

Kirjallinen kysymys yli 65-vuotiaiden yrittäjien asemasta

Eduskunnan puhemiehelle

Koronaepidemian vaikutukset näkyvät yritys kentällä, ja monet yrittäjät ovat joutuneet tuskailemaan pandemian keskellä. Valtio on avustanut erilaisilla tuilla ja lainoilla yrityksiä. Osa yrityksistä on selvinnyt kriisin keskellä, mutta toisissa yrityksissä on jouduttu jopa laittamaan lappu luukulle.

Koronan aikaan yrittäjille on tarjottu väliaikaista työttömyysturvaa, jos toinen seuraavista ehdoista täyttyy: 1) päätoiminen työskentely yrityksessä on päättynyt, 2) yrittäjätulo on epidemian vuoksi vähemmän kuin 1 089,67 euroa/kk. Yritystoimintaa ei tarvitse lopettaa saadakseen tukea.¹ Tuki on erittäin tervetullutta, mutta jos yrittäjä on yli 65-vuotias, hän ei ole tukeen oikeutettu. Varsinkin pienissä yrityksissä omistajat jatkavat työntekeään niin pitkään kuin pystyvät, ja yrittäminen ei lopu automaattisesti, kun täyttää 65 vuotta. Toisaalta yrittäjällä ei ole mahdollisuuksia eläkeputkiinkaan. Vaihtoehdot jäävät varsin vähäisiksi.

Saamassani kansalaispostissa eräs yli 65-vuotias yksinyrittäjä tuskaili tilannetta, jossa hän oli hakenut koronan aiheuttamien työnmenetysten takia työmarkkinatukea ja saanut työ- ja elinkeinotoimistolta lausunnon, ettei mitään työvoimapoliittista estettä ole tuen maksamiselle. Yrittäjä oli toimittanut lausunnon ja hakemuksen Kelaan ohjeiden mukaisesti mutta sai Kelasta hylkäävän päätöksen, koska on täyttänyt 65 vuotta. Päätöksessään Kela katsoo, että yrittäjä on työtön työnhakija, jolle ei voi maksaa työmarkkinatukea. Yrittäjä on yrittänyt saada Kelasta perustoi-meentulotukea, mutta Kela vaatii, että hänen ja vaimon pitää ensin myydä omaisuutensa.

Kun yrittäjän työttömyysturva on lähtökohtaisesti palkansaajaa heikompi, niin voisi toivoa, että nyt koronan aikaan yrittäjiä autettaisiin entistä paremmin, ikään katsomatta. Kun yrittäjillä ei ole mahdollisuuksia eläkeputkiin, eikä eläkkeelle siirtymä muutoinkaan noin vain, ei yrittäjien elämää tulisi tehdä yhtään vaikeammaksi.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Tiedostaako hallitus ongelman yrittäjien työttömyysturvan maksamisessa ikääntyneille yrittäjille,

aikooko hallitus ulottaa tuen maksamisen myös ikääntyneille yrittäjille,

¹ <https://www.kela.fi/tyottomyysturva-yrittaja>

Kirjallinen kysymys KK 947/2020 vp

miten hallitus aikoo parantaa ikääntyneiden yrittäjien huomioimista lainsäädännössä ja ymmärretäänkö päätöksenteossa ja lainsäädännössä yrittäjyyden luonnetta, ja miten asiaa voidaan korjata?

Helsingissä 16.12.2020

Jussi Wihonen ps